

Índex

INTRODUCCIÓ	5
GUIA DIDÀCTICA	9
Vocabulari	11
1. El cos	12
2. Els vestits i els colors	17
3. Els regals	22
4. La família	26
5. Mobles i objectes de la casa	31
6. Els aliments	35
7. El temps atmosfèric	39
8. Productes i botigues	43
9. Accions	47
10. El caràcter i els estats d'ànim	51
Situacions	55
1. Informació personal	56
2. Converses telefòniques	60
3. Activitats quotidianes	64
4. Informació horària	68
5. Menjar i beure	73
6. Parlar d'habitatges	77
7. Gustos i preferències	82
8. Recórrer la ciutat	87
9. Anar a comprar	92
10. Salut i malaltia	96
Pronunciació	101
1. Els sons de les lletres P, B, T, D, C i G finals	102
2. Els sons de les lletres M, N, NY, NG i NC finals	106
3. Els sons de les lletres O, A i E	111
4. Els sons de les lletres X, IX, IG i TX	116
5. Els sons de la lletra L	121
6. Els sons de les lletres C, S, Ç i Z	126
7. Els sons de les lletres NT, LT i R finals	131
8. Els sons de les lletres E i O	136
9. Els sons de les lletres TS, SC, RT i ST finals	141
10. Elisions i enllaços	146
Gramàtica	149
1. L'alfabet	150
2. L'article i el nom	153
3. L'adjectiu	156
4. Possessius i demostratius	159
5. Els números	162
6. Els interrogatius	164
7. Els verbs ser, estar, tenir, fer i anar	166
8. El verb: present d'indicatiu	169
9. El verb: contrast de present, passat i futur	172
10. El verb: contrast de passats	175

ANNEX D'EXERCICIS	179
Vocabulari	181
1. El cos	182
2. Els vestits i els colors	186
3. Els regals	190
4. La família	194
5. Mobles i objectes de la casa	198
6. Els aliments	202
7. El temps atmosfèric	206
8. Productes i botigues	210
9. Accions	214
10. El caràcter i els estats d'ànim	218
Situacions	223
1. Informació personal	224
2. Converses telefòniques	229
3. Activitats quotidianes	234
4. Informació horària	239
5. Menjar i beure	244
6. Parlar d'habitatges	249
7. Gustos i preferències	254
8. Recórrer la ciutat	259
9. Anar a comprar	264
10. Salut i malaltia	269
Pronunciació	275
1. Els sons de les lletres P, B, T, D, C i G finals	276
2. Els sons de les lletres M, N, NY, NG i NC finals	280
3. Els sons de les lletres O, A i E	284
4. Els sons de les lletres X, IX, IG i TX	288
5. Els sons de la lletra L	292
6. Els sons de les lletres C, S, Ç i Z	296
7. Els sons de les lletres NT, LT i R finals	300
8. Els sons de les lletres E i O	304
9. Els sons de les lletres TS, SC, RT i ST finals	308
10. Elisions i enllaços	312
Gramàtica	317
1. L'alfabet	318
2. L'article i el nom	322
3. L'adjectiu	327
4. Possessius i demostratius	331
5. Els números	335
6. Els interrogatius	340
7. Els verbs ser, estar, tenir, fer i anar	344
8. El verb: present d'indicatiu	349
9. El verb: contrast de present, passat i futur	354
10. El verb: contrast de passats	359

Introducció

Objectius i destinataris

El material *Camí de Ronda* pretén ser un ajut per a tots aquells professors de català que volen iniciar els seus alumnes en l'aprenentatge de la llengua catalana, per tal que assoleixin unes nocions generals. Segueix la Programació del Català Inicial de la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya (el primer grau de competència lingüística definit pel Consell d'Europa, anomenat també el *Trencar el gel* o de *Domini de fórmules*).

Aquest material va destinat a professors de català amb alumnes que es troben en un estadi inicial d'aprenentatge de la llengua catalana i que dominen l'alfabet llatí. Bàsicament és un material destinat a la secundària i a cursos de català per adults, tot i que també s'ha adaptat el bloc de Vocabulari perquè es pugui usar en alguns cursos de Primària (Cicle Mitjà, Cicle Superior).

En aquests últims temps, la societat s'ha hagut d'anar adaptant a la realitat canviant de l'entorn. En aquest context, els centres d'ensenyament esdevenen un punt de trobada de persones de diverses procedències, inquietuds i realitats. Aquest fet implica que el moment d'incorporació a un curs sigui variable i comporti que els grups de treball s'hagin d'anar ajustant dia a dia.

Camí de Ronda inicialment està pensat per dur-se a terme a través d'una fórmula rotativa en què a cada sessió s'incorporen nous alumnes. Quan s'acaba el darrer tema es torna a començar de manera que els estudiants entren a la roda en qualsevol moment i en surten quan acaben de fer tot el gir. Perquè... què cal aprendre primer: preguntar l'hora o preguntar per anar a un lloc? Saber el vocabulari del cos o poder dir *tinc mal de panxa*? Si tot és important, aquesta fórmula permet que els estudiants entrin a la roda i se'ls ofereixi una sessió que cadascú pot aprofitar en funció de les seves competències. Tot i això, també és un material que es pot aplicar a altres fórmules més tradicionals d'aprenentatge.

El llibre conté quatre blocs de 10 unitats cadascun. Aquests blocs són: vocabulari, situacions, pronunciació i gramàtica.

A partir de la Programació de Català Inicial de la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya s'han aïllat els diferents continguts i els presentem en diferents unitats amb suficient independència perquè qualsevol d'elles pugui ser la primera classe d'un curs de català. L'autonomia tant dels blocs com de les unitats permet escollir l'ordre i la prioritat a l'hora de realitzar-los.

En aquests últims temps, l'acolliment lingüístic també ha hagut de redefinir els objectius i les metodologies per tal d'adequar-se a la realitat canviant del nostre entorn: la incorporació constant d'aprenents, l'horari de dedicació a l'aprenentatge de la llengua, la diversitat d'orígens i, per tant, la diversitat de ritmes d'aprenentatge, etc.

Cada persona desenvolupa unes estratègies diferents per aprendre una llengua i del que es tracta és de descobrir quines són les de cadascú i trobar els recursos que s'hi adequin. Assessorar bé l'estudiant a l'inici, observar-lo i conduir els primers passos són bona part de l'èxit i ajuda a assegurar (sobretot en els cursos no reglats) la seva continuïtat.

Estructura del llibre i de les sessions

El llibre es presenta en 2 volums: en un hi trobem la guia didàctica amb l'explicació de les activitats de cada bloc i l'annex d'exercicis fotocopiabls per als alumnes; i en l'altre, material com imatges i targetes que es poden manipular durant les sessions.

Les sessions que es presenten a *Camí de Ronda* posen en pràctica les activitats productives i en concret: escoltar i parlar. Són sessions de treball oral d'1 hora de durada que rendeixen més si els grups són reduïts, de 8 a 10 persones com a màxim. Cada sessió té un objectiu d'aprenentatge independent.

A la guia didàctica, a banda de la descripció dels objectius, continguts, materials, definim les instruccions detallades del procediment didàctic (la manera de presentar i treure'n profit de l'exercici, interaccions...), descrivim cada recurs didàctic i suggerim maneres d'anar adaptant l'exercici a les característiques de cada grup.

Per a cada unitat hi ha de 8 a 12 propostes d'exercicis, en què es combina la pràctica de repetició i memorització amb la més inductiva. Pel que fa al tipus d'exercicis, el ventall va dels més tancats (de reconeixement del lèxic, frases simples o expressions amb activitats de relacionar, identificar, ordenar) als més oberts, en què caldrà que els estudiants utilitzin tot allò treballat. Aquests exercicis han de permetre l'expressió a aquell alumne nou i/o tímid, però també han de permetre lluir-se a aquell alumne més experimentat o extravertit.

Cada exercici es planteja de manera que potenciï la pràctica oral: quan es demana, per exemple, respondre a unes preguntes, sempre es prioritzarà la resposta oral a l'escrita. Són exercicis breus, es poden adaptar fàcilment a la situació de classe (més o menys alumnes, més o menys avançats...), de mecànica senzilla (amb instruccions fàcils d'entendre), relacionats entre si (amb continuïtat dins de la unitat que es treballa), encaminats a resoldre la pràctica final més oberta i sobretot participatius (és important mantenir l'atenció del grup durant la sessió; la intervenció d'un company pot condicionar la resta d'intervencions). A banda dels exercicis editats per a ser fotocopiats, a la guia didàctica en proposem d'altres que no estan lligats a cap proposta editada, però que complementen el que es va fer al llarg de la sessió.

Abans de començar cada sessió, s'hauran de fotocopiar els exercicis amb els quals treballaran els alumnes i posar a punt el material complementari necessari (seria convenient plastificar les imatges a fi que es puguin conservar més temps). La sessió comença amb la presentació de l'objectiu: què farem durant aquella sessió, què treballarem i per a què ens servirà; i es clou amb una breu valoració per part dels alumnes. És el moment per preguntar-los què els ha semblat la classe, per aclarir dubtes i per ampliar algun aspecte dels que s'han treballat.

Al final de cada classe recomanem que convideu a fer ús d'allò après suggerint un context (al carrer, amb el personal del centre, amb companys, o bé preparant una breu enquesta que obli-gui a formular alguna pregunta o demanar alguna cosa a algú de fora de l'aula).

Amb els estudiants parlem només en català (moltes vegades ens agradaria expressar-nos en més llengües i sobretot conèixer els punts de coincidència i els conceptes o estructures més allunyades de la llengua dels nostres alumnes, cosa que ens permetria incidir amb més eficàcia). Parlar només en català comporta haver de fer ús contínuament de tots aquells elements no verbals (la gesticulació, el dibuix més o menys reeixit a la pissarra, la proximitat amb l'alumnat...), de totes aquelles modificacions lingüístiques i paraverbals (identificació de l'objecte, marcar l'entonació, parlar a poc a poc, utilitzar un registre determinat...) i modificacions conversacionals (preguntes d'elecció, no aprofundir massa en un tema...) per fer-nos entendre.

La seqüenciació de les activitats i la guia didàctica, molt pautaada, permeten que si ens trobem en una situació en què el nombre d'alumnes s'incrementa, el professor està de baixa, etc, i s'ha de recórrer a professorat menys avesat a atendre o impartir nivells tan inicials, no els suposi cap "trasbals" participar en alguna sessió d'aquestes: tindrà el material i les eines a punt. Per contra, al professorat expert li pot ser un punt de partida perquè posi en pràctica tots aquells recursos que domina i que de ben segur faran créixer les propostes presentades.

Al llarg de la guia didàctica, sovint hem usat el terme *alumnes* per referir-nos al conjunt d'estudiants i el de *company* per referir-nos a la persona amb qui es treballa.

Els blocs d'aprenentatge

Camí de Ronda està organitzat a partir dels 4 blocs que sorgeixen dels objectius d'aprenentatge marcats: Vocabulari, Situacions de la vida quotidiana, Pronunciació i Estructures gramaticals.

Vocabulari

Cada unitat està dedicada a una àrea temàtica i se'n fa una selecció no gaire extensa (unes 20 paraules). Es presenten amb suport visual i la pràctica es fa a través d'activitats de repetició i memorització per acabar amb una pràctica més oberta, en què es posa en joc el que s'ha après. La majoria d'unitats de vocabulari compten amb el suport de targetes amb les il·lustracions dels objectes que s'hi treballen per poder ampliar les activitats proposades amb l'exercitació de la repetició i la memòria, a través del joc. Aquest bloc es pot treballar amb l'alumnat de Primària.

Situacions

Es treballen temes seleccionats amb criteris de "rendibilitat". L'enfocament està basat en l'ús que l'aprenent pot fer de la llengua en una situació concreta de la vida quotidiana. Per tant, par-teixen de les necessitats més immediates dels parlants per poder relacionar-se i comunicar-se en una nova llengua.

Pronunciació

Es treballa la relació del so i la grafia. Són exercicis de discriminació i de producció de sons. Poden ser de gran ajut per a la lectura i l'escriptura. La majoria d'unitats compten amb el suport de targetes amb les il·lustracions de les paraules que s'hi treballen per poder ampliar les activi-tats proposades amb l'exercitació de la repetició i la memòria, a través del joc.

Gramàtica

Aquest bloc pot ser útil per a aquelles persones que durant el procés d'aprenentatge necessiten fer una reflexió analítica de les estructures de la llengua que aprèn. Pot ser l'eix central de l'aprenentatge o es pot agafar com un complement. Són pràctiques per a la reflexió, a partir de les quals els alumnes poden arribar a deduir-ne les regles.

Tot i que els aspectes de vocabulari i de pronunciació pertanyen a l'àmbit del català central, fàcilment cada docent els pot adaptar o ampliar d'acord amb els trets característics de cada zona.

10

Salut i malaltia

Objectius

- Expressar estats anímics i físics.
- Donar consells en cas d'accident o malaltia.
- Descriure mals, símptomes i tractaments.

Lèxic

- Noms que expressen estats físics: *gana, set, fred, calor, son i febre*
- Mals, símptomes, tractaments

Gramàtica

- Verbs: *tenir i estar* (1a i 2a persona del present d'indicatiu)
- Adverbis: *bé, malament, molt, poc*
- Obligació: *haver de...*
- Imperatiu

Material

- Exercicis fotocopiables, pàgina 269-273.

Suggeriments

Podeu reproduir les intervencions dels diàlegs de l'exercici 7 en cartronets i demanar que trobin l'ordre. Feu-ne tants jocs com grups d'alumnes.

Activitats

Exercici d'escalfament	<p>Organització del grup: Col·lectiva Recurs: Exposició i formular preguntes Material: Pissarra</p> <p>a) Depenent del dia que faci, preguntem: <i>Fa fred? Fa calor? I tu, tens (fred, calor...)?</i></p> <p>b) Presentem l'objectiu de la sessió: <i>expressar estats físics i anímics, donar consells en cas de malaltia o accident i descriure mals, símptomes i tractaments.</i></p>
-------------------------------	---

Exercici 1	<p>Organització del grup: Col·lectiva Recurs: Relacionar i memoritzar Material: Fotocòpia pàgina 269</p> <p>A partir de les imatges de l'exercici demanem que responguin la pregunta: <i>Què et passa?</i></p>
-------------------	--

Primer responen la pregunta mirant les frases, després sense mirar-les, només a partir dels dibuixos.

L Lèxic

calor / fred / gana / set / son / febre

Exercici 2

Organització del grup: Col·lectiva i per parelles

Recurs: Relacionar i roda de preguntes amb respostes guiades

Material: Fotocòpia pàgina 269

- Fem relacionar les frases de l'exercici 2 i les llegim fent diferents entonacions.
- Podem fer una roda de preguntes amb respostes guiades, és a dir que han de seguir el model proposat.

- *Tens gana?*
- *No, tinc son.*
- *Doncs, dorm una mica!*

! Nota

La roda de preguntes

Consisteix a fer parlar per torns de manera que el professor formula una pregunta a un alumne i aquest després de respondre, l'ha de formular a un company i així successivament fins que el darrer alumne formula la pregunta al professor que és qui ha iniciat la roda.

Exercici 3

Organització del grup: Col·lectiva i per parelles

Recurs: Completar el diàleg i lectura expressiva

Material: Fotocòpia pàgina 270

- Demanem que completin el diàleg de l'exercici 3 amb expressions de l'exercici anterior i el llegeixin de manera expressiva.

! Nota

Lectura expressiva

Després d'assegurar-ne la comprensió, la lectura ha de cuidar la projecció de la veu (s'ha de sentir), l'articulació (tan clara i neta com sigui possible), la velocitat (sobretot, no cal córrer) i el ritme (cuidar especialment l'entonació) per assegurar-ne no només la correcció sinó també la naturalitat.

Exercici 4

Organització del grup: Col·lectiva i per parelles

Recurs: Relacionar paraules i imatges

Material: Fotocòpia pàgina 270

- A l'exercici 4 cal relacionar els elements de la farmaciola amb cada situació.

L Lèxic

<i>la pomada</i>	<i>la xeringa</i>	<i>un tall</i>
<i>la bena</i>	<i>les tisores</i>	<i>un refredat</i>
<i>les pastilles</i>	<i>el cotó fluix</i>	<i>la tos</i>
<i>l'esparadrap</i>	<i>el iode</i>	<i>una cremada</i>
<i>l'alcohol</i>	<i>el termòmetre</i>	
<i>el desinfectant</i>	<i>les pinces</i>	
<i>les tiretes</i>	<i>el xarop</i>	

b) Després d'haver observat el contingut de la farmaciola demanem als estudiants que sense mirar intentin recordar el màxim nombre de paraules.

c) Fem explicar per a què fem servir cadascun dels productes de la farmaciola. Per exemple:

*El termòmetre -Per saber la temperatura. Si es té febre o no.
La bena -Per embenar un braç o una cama. Per a immobilitzar o protegir.*

Exercici 5

Organització del grup: Col·lectiva
Recurs: Descriure imatges
Material: Fotocòpia pàgina 271

- a) Descripció de les imatges.
- b) Imaginar altres situacions i exposar la causa, la conseqüència i el remei o solució.
- c) Si el nivell ho permet, podem ampliar les llistes.

Exercici 6

Organització del grup: Col·lectiva
Recurs: Identificar l'intrús
Material: Fotocòpia pàgina 271

- a) L'exercici 6 és de presentació i ampliació del lèxic. Després de resoldre l'exercici demanem que proposin noves sèries per descobrir l'intrús.
- b) Fem frases que resultin poc creïbles, del tipus:

*Tinc mal de coll perquè he parlat poc.
Estic refredat perquè he menjat malament.*

L Lèxic

molt / poc / massa / bé / malament

Per torns, han de replicar:

*No pot ser! Tens mal de coll perquè has parlat molt!
No pot ser! Tens mal de panxa perquè has menjat malament!*

! Nota

El mentider

Consisteix a explicar alguna cosa introduint-hi alguna informació errònia o incoherent. Cal estar atent per detectar "la mentida" i repetir la informació correctament.

Exercici 7

Organització del grup: Col·lectiva
Recurs: Lectura expressiva
Material: Fotocòpia pàgina 272

- a) Preparem la lectura dels diàlegs i treballem l'entonació, enllaços i elisions d'algunes intervencions. Per exemple:

*Com et trobes? No em trobo gaire bé.
 I ara! Què et passa?*

- b) Fem la lectura després de definir el rol de cadascun dels personatges.

Diàleg 1: dos amics, una mare i un fill adolescent, dues companyes de feina...

Diàleg 2: un metge enfeinat, un pacient molt i molt cansat, o refredat...

- c) Fem observar el tractament de tu en el primer diàleg i de vostè al segon.

Exercici 8

Organització del grup: Col·lectiva
Recurs: Joc de rols
Material: Fotocòpia pàgina 272

Simulem que som al servei d'urgències d'un hospital i assignem un rol a cada parella o petit grup d'alumnes. Han d'improvisar una conversa entre els afectats que explicaran què els passa (mals i símptomes) i el personal mèdic que proposarà el tractament.

Nota**Simulació: Joc de rols**

Les simulacions són proposades on els alumnes es troben en una situació que els obliga a utilitzar la llengua que aprenen. En el *Joc de rols* no es preparen prèviament les intervencions. Se'ls defineix el paper que hauran de representar i hauran d'intervenir en un diàleg espontàniament.

Tancament

Valoració de la sessió.

Escriu el que has après

Material: Fotocòpia pàgina 273

Exercicis complementaris per fer fora de classe i que fàcilment trobaran la solució entre els exercicis de la unitat.

10 Salut i malaltia

Exercici 1

Qui pot dir cada expressió?
Relaciona cada frase amb un dibuix.

Què et passa?

Tinc gana.

Tinc fred.

Tinc son.

Tinc calor.

Tinc febre.

Tinc set.

Exercici 2

Relaciona. Quina solució podem donar en cada cas?

Tens gana?

Posa't l'abric!

Tens fred?

Dorm una mica!

Tens son?

Beu aigua!

Tens calor?

Vés al metge!

Tens febre?

Menja alguna cosa!

Tens set?

Obre la finestra!

Exercici 3 Completa el diàleg que tens a continuació.

A -Ei, Maria! Com estàs?
 B -Mira, no gaire bé.
 A -I doncs, què et passa?
 B -Em passa que
 A -.....!
 B -Sí, ara ho faré. Gràcies.

Exercici 4 Quins d'aquests productes de la farmaciola necessites per a cada situació?

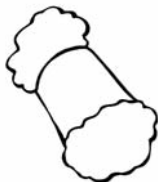
FARMACIOLA

la pomada

la bena

el cotó fluix

les pastilles

l'esparadrap

el xarop

l'alcohol

el iode

les tiretes

la xeringa

les tisores

les pinces

el desinfectant

el termòmetre

M'he fet un tall!

Estic refredat i tinc tos.

M'he cremat!

Exercici 5 Descriu les imatges utilitzant les paraules dels requadres.

CAUSES

S'ha donat un cop al cap.
 Ha parlat molt.
 Ha menjat massa.
 Ha caigut.
 Està malalt.
 S'ha fet mal amb les tisores.

CONSEQÜÈNCIES

Té un blau.
 Està ferit.
 Està marejat.
 S'ha trencat el braç.
 Té mal de coll.
 Té mal de panxa.

REMEIS

Ha de prendre un calmant.
 No ha de parlar gens.
 Ha de fer dieta.
 Ha d'anar al metge.
 S'ha de desinfectar la ferida.
 Ha de descansar.

Exercici 6 Quina resposta no és adequada?

Què et passa?	Estic...	malalt	refredat	ferit	xarop
Què tens?	Tinc...	febre	son	malalt	mal de panxa
Què he de prendre?	Has de prendre...	un calmant	febre	pastilles	el sol
No em trobo bé!	Tens...?	tos	mareig	ferit	diarrea
Què et fa mal?	Em fa mal...	el llit	el peu	la panxa	el cap

Exercici 7 Llegeix els diàlegs i representa'ls amb el teu company.

A -Com et trobes?
 B -No em trobo gaire bé.
 A -I ara! Què et passa?
 B -Tinc mal de cap, mal de panxa i estic marejat.
 A -Has de prendre aquestes pastilles.
 B -No, gràcies. Em posaré al llit.
 A -Com vulguis.

A -Què li passa?
 B -M'he fet un tall.
 A -On?
 B -Al dit.
 A -Que li fa mal?
 B -Sí. Aquí em fa molt mal.
 A -Això s'ha de desinfectar.
 B -Em farà més mal?
 A -Una mica. Segui aquí, sisplau!

Exercici 8 Quina conversa podries tenir amb cadascun d'aquest personatges? Improvisa amb el teu company o companya cadascuna de les converses. Pensa en l'estat d'ànim del moment.

Escriu el que has après...

A. Completa el diàleg.

A -Què li

B -M'he un tall.

A -.....?

B -Al dit.

A -Que li

B -Sí. Aquí molt

A -Això desinfectar.

B -Em farà més

A -Una aquí, siplau!

B. Omple cada globus amb una expressió.

